

IZHAJA OB
ČETRTKIH
UREDNIŠTVO IN UPRAVNA
LJUBLJANA, BREG 10
POŠT. PREDAL. ŠT. 345
RAČ. POŠT. HRAN. V
LJUBLJANI ŠT. 15.393

DRUŽINSKI TEDNIK

ILUSTROVAN T E D N I K Z A P O U K I N Z A B A V O

POSAMEZNA
ŠTEV. 2 DIN

NAROČNINA 1 LETO
80, 1/2 LETA 40, 1/4 LE
TA 20 DIN. V ITALIJI
NA LETO 40 L. FRAN-
CUI 60 F. AMERIKI 2 \$

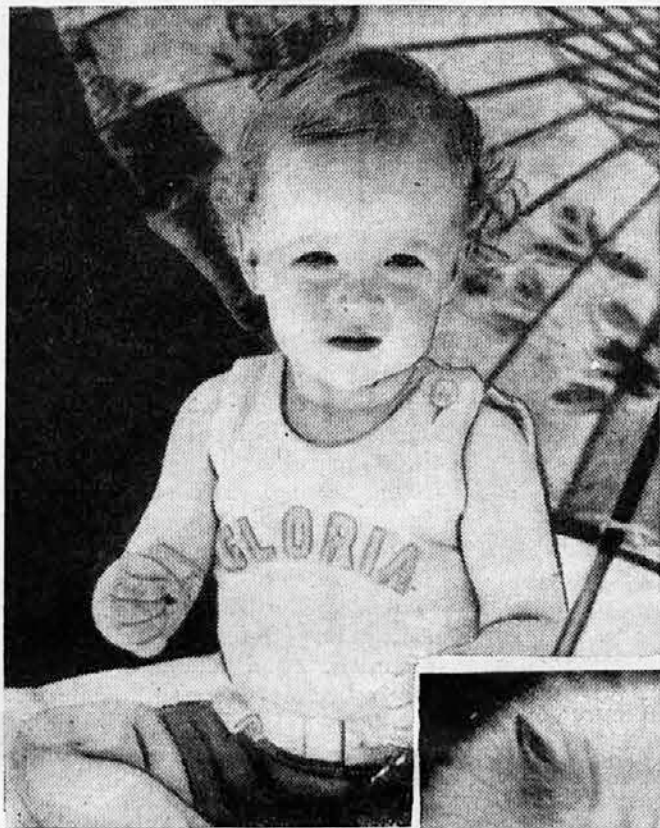
IV. leto

V Ljubljani, 5. maja 1932

Štev. 19

OTROCI IN ŽIVALI

Sorodne duše — Raj štirinožcev — Prvi pogled v življenje in prvi veliki problemi naših malih

Res da zehava
— toda zato
nisva nič manj
nevarna

Sorodni duši:
kratkolasa in
dolgodlaka
mačica

obema debelima ročicama okoli vratu in ji — o groze! — nekaj zašepče na uho. Potem pa steče. Toda sredi pota se še enkrat obrne — kako se poslovi vljudna punčka? — in pripogne kolenčka v priklon. „Kaj pa si dogi povedala, Evica?“ vpraša mama zvečer, ko se ji je prvi strah polegel. „O, rekla sem ji, hvala ti, ljubi kužek, pri tebi sem tako lepo spančkala!“

Nikoli ne bomo doumeli skrivnosti, zakaj vzame vsaka mati vsako nebojgleno drobceno bitje, ki se mu zaupa, v svoje varstvo — — — pa naj bo ta mati tudi samo doga!

*

Štiriletni Hildi smo rekli „mačica“. Imela je tako mehko kožico — znala je tako ljubko stopati — kadar je hotela z nežnostjo in vztrajnostjo kaj doseči, je tako pri-

Pestunja in gospodar pokličeta vsa prestrašena najprej Evico, potem pa še dogo. Tiho, oprezno, da se ne razdraži. Evica se smeje na glas in maha s svojimi štrkljastimi ročicama. Doga zarenči, ko skuša pestunja stopiti proti njej. Raztrgala bi vsakogar brez izjeme, kdor bi se ji drznil vzeti njenega otroka ali pa to tuje dete. Ne kaže drugega kakor čakati.

Čez pol ure leži Evica med doginimi prednjimi nogami — in spi. Doga drži glavo pokonci, leseno ko kol, in mežika v solnce. Ko se Evica zbudi, se sklene vendarle vrniti domov. Vstane, se oklene doge z

Napisala
GRETA
CAROL

Ko je Matijče sedel na travi med marjeticami, trdo in ravno, kakor bi bil pal z neba, in si poskušal s svojo malo, rožnato nožico seči čez glavo, da bi se... popraskal za ušesom, je rekla njegova mamica: „Matijče, to ne gre! Saj nisi kužek!“

In Matijče se je začudil in vprašal: „Zakaj ne?“

Da, zakaj ne? Odgovor je izostal. Zakaj ni Matijče kužek? Kako naj povem svojemu otroku, da so tu bistvene biološke razlike?

Kaj nista mar oba, Matijče in Filaks, okrogla in debela? Kaj nimata mar oba ko svila mehke kožice, ki se povsod tam, kjer bodo n koč členki, nabira v debele štrkljaste zvitke? Ali nista mar oba navezana na zemljo? S tisto skrivnostno nujnostjo, ki ju sili, da sta z njo v kar najbližjem dotiku? Ali ne stremita mar oba po tem, da bi počela stvari, ki bi jih bilo bolje ne početi?

In ali nimata mar oba dvoje očk, ki se v njih združuje neizrekljiva naivnost z ganljivo zaupljivi-

vostjo v nedolžen pogled? In ali nam ne zadrhti srce, kadar se upre v nas tak pogled?

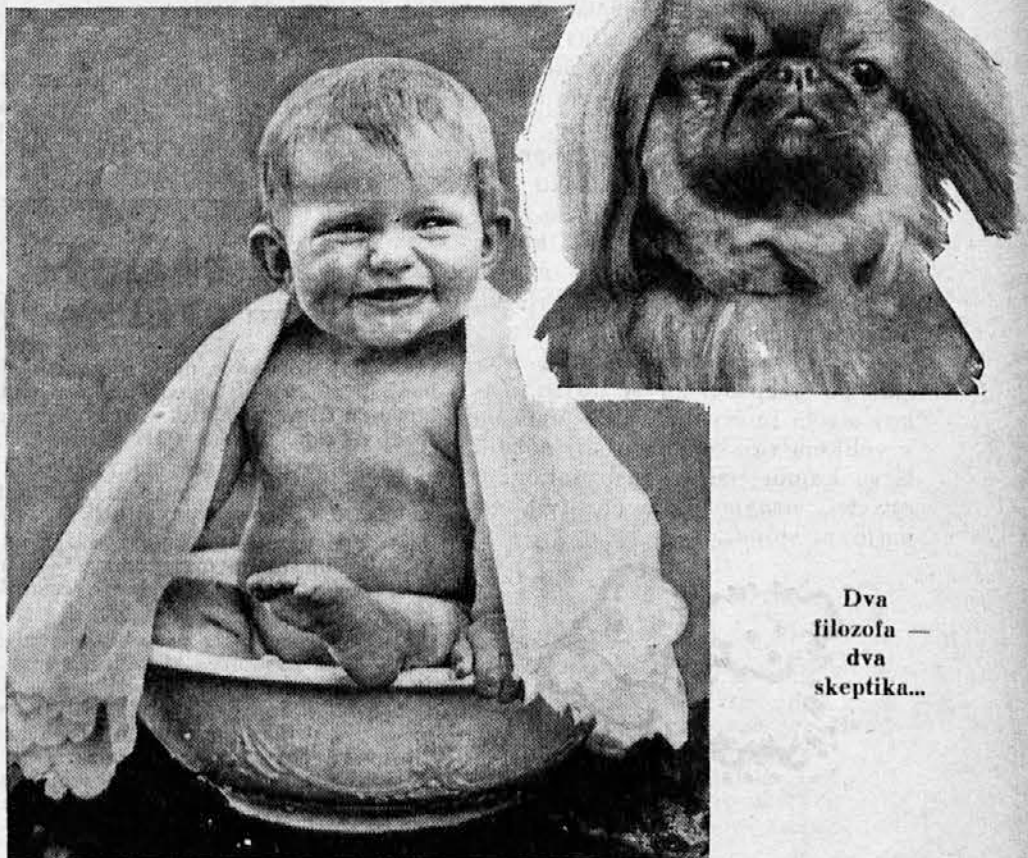
Da, Matijče — toda z nogo se za ušesom čohati kakor Filaks se pa le ne spodobi — — —

*

Vsak dan gre Evica s pestunjo na sprehod. Noben izgovor ne velja, tudi tisto ne, da ima „Evica še premajhne noge!“ Vsak dan mora pestunja z Evico mimo sosednje hiše, kjer imajo orjaško, zelo hudo in popadljivo dogo. Pestunja ima nalog, da mora zaradi psa na Evico zelo paziti. Posebno zdaj, ko je doga dobila mlade.

In zato tudi reče pestunja Evici, ko mora nekega dne v tisto hišo po opravkih: „Počakaj me tu pred vrati, takoj se vrnem!“ Zakaj v hiši je doga. Evica resno prikima.

Ko se pestunja vrne, misli, da jo mora kap zadeti. Na tratici pred hišo sedi Evica, štiri mlade doge plezajo po njej in njihova mati stoji razkrceno nad njimi, ker se Evica na njeni mehki ohlapni vratni koži vzpenja na noge.

Dva
filozofa —
dva
skeptika...

liznjeno hodila okoli nas — in nje-no razpoloženje... joj, kako naglo se je znalo izprevreči v jezico, da so se ji sive oči kar zelenkasto zalesketale. Tako dolgo smo ji pravili „mačica“, da si je s svojo znano vztrajnostjo zaželela prave, žive mucke.

Štiriletni otroci so nekronani kralji. Seveda je mucko dobila.

Od tistega dne smo imeli vsi v hiši razpraskana lica, razgrizene roke in strgano obleko. Le Hilda ne.

Od tistega dne smo hodili vsi v hiši oprezno in po ovinkih po svojih poslih — zakaj povsod nam je grozila nevarnost, da kje iznenada ne srečamo „Mace“. In postali smo plahi in nervozni, zakaj „Maca“ se je navadila otožno zavijati in nepričakovano skočiti iz katerega kota na človeka in se s kremplji obesiti nanj.

Le Hilda je kakor prej samozavestno hodilo svoja pota. Nekoč je stala dobrih pet minut na Macini desni prednji tačici. Maca pa ni niti črhnila.

Kadar smo pogrešili Hildin optimistični vse prevpijoči glas in je v njeni sobi zavladala nenavadna tišina, tedaj smo vedeli: Hilda se ukvarja z Maco. Hilda vleče muco po preprogi, hitreje, čedalje hitre-

Poverjenike iščemo

V vseh krajih Slovenije in v tistih krajih Jugoslavije in v tujini, kjer žive Slovenci, iščemo poverjenike za naš list, najrajši iz vrst naših naročnikov. P. n. interesenti — marljivi, pošteni in vestni — se naprošajo, naj se pismeno obrnejo na upravo „Druž. Tednika“, Ljubljana, Breg 10, kjer dobe podrobne informacije in potrebna navodila.

je, potem jo spet položi plosko na tla, da mora iztegniti tačice na vse štiri strani neba — in še dosti hujše reči.

Nismo mogli gledati. Toda Maca — Maca je samo predla in se smukala Hildi okoli nog in ji vse dovolila. Hilda ni imela prav nič prask na debelih ročicah in nič strgane obleke — to se pravi, obleko si je že potrgala, toda muca je bila na tem nedolžna. In celo tedaj, kadar se je Hilda oprezno, zelo oprezno lotila, da bi Maci populila njene dolge, fine brčice in ko smo ji to prepovedali, je muca še zmerom godla in se ji dobrikala kakor prej. „Vidiš, mamica,“ je modro rekla Hilda. „Maca pravi: Prosim, daj, kar puli jih!“

In potem sta spet skupaj plezali po preprogi in se lovili. Zakaj otroci in živali žive še zmerom v velikem rajskem vrtu štirinožnih bitij, kamor naši odrasli zakoni o pravici, npravnosti in čuvstvih nimajo pristopa...

„Kralj vlomilcev“

Romantični pojavi iz temnih poklicev

„Skandal, kako slabo so poučeni gospodje od listov! Nič manjši skandal pa ni, da vse to občinstvo mirno prenaša...“

S temi besedami se je končal neki članek v enem največjih londonskih dnevnikov, ki se je zgrajal nad tem, da angleški kralj ni prišel v Laverstoke na grad svojega prijatelja lorda Portala tisti dan, ki so ga listi napovedali, nego en dan kasneje. Pisec članka je bil Ingram, „kralj vlomilcev“, kakor so ga imenovali. Prišel je bil dan pred kraljem na Laverstoke, pregledal vse sobe in prebrskal vse predale, zanašaje se na to, da bodo na gradu spričo visokega obiska spravili vse dragocenosti na dan — in je moral razočaran oditi s praznimi rokami. Zakaj kralj je prišel en dan pozneje — in dragocenosti so ostale en dan delj na varnem...

Ingram si je smel privoščiti tako javno pritožbo, zakaj Ingrama se je občinstvo balo, prav tako pa tudi policija: Ingram je bil nedotekljiv. Z malenkostmi se ni nikdar ukvarjal, ustrašil se ni niti najmodernejših tehničnih varnostnih naprav, bil je eden izmed najelegantnejših mož svoje dobe — in živ krst mu ni mogel do živega. Z veliko verjetnostjo so domnevali, da je imel Ingram, ko se je potem naselil na svojem posestvu na francoski rivijeri, eno izmed najlepših in najdragocenejših zbirk starih slik — za slike je imel posebno veliko strast — toda teh slik ni živa duša nikoli dobila pred oči...

Ingram je bil tudi tisti, ki je nekoč pustil na pisalni mizi nekega angleškega grofa, ki ga je ponoči „obiskal“, bankovec za dvajset funtov. Iz usmiljenja: iskal je dragocenosti, našel pa same zastavljalske listke...

Johna Shepparda, enega njegovih velikih prednikov, so 29. avgusta leta 1724. obsodili na smrt. Sto in sto ljudi je jokalo, ko so zvedeli, kaj ga čaka; zakaj bil je nad vse ljubezniv človek, veseljak in kavalir, znal je vse mogoče čarovnije in umel celo mešati ljubavne pijače — drugače pa je bil lopov, da mu ga ni bilo para. Kradel je ko sraka — toda samo zaradi žensk: ko jim je pa tako rad poklanjal darila! John Sheppard je torej sedel v ječi,

okovan v težke verige, in čakal, kdaj pridejo ponj. Tako so drugi mislili: on pa je strl verige, spilil železne palice v zamreženih oknih, skočil dvajset metrov globoko v jetniški jarek in splezal čez gladke zidove — v prostost.

Potem je obiskal svojce v mestu, mimo grede pa je „sunil“ nekemu bogatemu uradniku zlato uro izpred nosa, to se pravi iz žepa, in priredil v proslavo svojega povratka v življenje veliko gostijo. Zvečer se je potem peljal prilično okajen v odprti kočiji po londonskih ulicah — in to mu je postalo usodno. Zakaj tako so ga odkrili in spravili nazaj pod ključ.

„Kralja tatov“ se je imenoval neki drugi romantik tega družabnega razreda, mož, ki je nakradel po vsem svetu za sto milijonov draguljev, mož, ki je igral kot rojen Rumun veliko vlogo v najboljši družbi, mož, ki se je v vlaku seznanil z neko nemško grofico in jo vzel za ženo, mož, ki je sedel v francoskih ječah in angleških kaznilnicah in je v eni noči zaigral milijon frankov — George Manulescu.

Tajnost

Kratka epizoda izpred sodišča

Pred sodiščem. Priča Slamorez je pozvan, da izpove v zadevi Repoštev proti Muholovcu. Gre za to, da je obtoženec Muholovec obsul tožiteljico Repoštevko z besedami, ki utegnejo biti žaljive. Takole se je izvršilo to zaslišanje:

Sodnik: Kdaj ste se rodili?

Priča: To je moja zasebna tajnost.

Sodnik: Katere vere ste?

Priča: To je verska tajnost.

Sodnik: Ali ste z obtožencem v sorodu ali v svaštvo?

Priča: To je rodbinska tajnost.

Sodnik: Kaj ste po poklicu?

Priča: To je uradna tajnost.

Sodnik: Ali ste kdaj imeli uradnega posla z obtožencem?

Priča: To je službena tajnost.

Sodnik: Ali ste pred razpravo govorili o tej zadevi z urednikom Črnilnikom?

Priča: To je uredniška tajnost.

Sodnik: Ali vam je znano, da se je obtoženec o zadevi pismeno izrazil?

parlament. Drži le to, da so napredovale zmerne stranke.

— Tudi Baťa, češki kralj čevljev, čuti krizo, ker so skoraj vse države zaradi gospodarske stiske zaprle meje njegovim čevljem. Izjavil je, da bo moral nekaj delavcev odpustiti iz tovarna.

— Neki Korejec je vrgel v Šanghaju med japonsko vojaško parado bombo, ki je nevarno ranila več japonskih odličnikov. Mislijo, da so Korejca najeli boljševiki.

— Tujski promet v Dalmaciji je bil v aprilu zelo slab. Omejitve prometa z devizami (tujim denarjem), ki so jih uvedli v vseh srednjeevropskih državah, se zelo poznajo. Morda bo poleti kaj boljše; napovedane so nekatere skupine Poljakov, Čehov in Nemcev.

— Naše turistične oblasti nameravajo uvesti visoke takse za izlete v tujino, da ne bi naši ljudje v teh hudih časih nosili denarja po nepotrebem iz države.

Priča: To je pisemska tajnost.

Sodnik: Zakaj je bila tožiteljica takrat tako globoko zastrta?

Priča: To je toaletna tajnost.

Sodnik: Kako ste prišli do tega, da ste bili s tožiteljico v poslovnih zvezah?

Priča: To je poslovna tajnost.

Sodnik: Obsodim vas na 14 dni zapora.

Priča: Ali smem vprašati, zakaj, gospod sodnik?

Sodnik: To je pa moja tajnost!

Dobra misel

Napisal Tilly

Živela je nekoč dobra misel. Dobra, samo lahkomišelna. Zletela je najprej v glavo nekega pisatelja. Tam pa je bilo vse navzkriž in le malo prostora. Vse kar je pisatelj kdaj čul priznanja, mu je stopilo v glavo, zato je bilo v njej tako na tesnem.

Misel je zletela proč. „Kako krasno misel sem pravkar imel!“ je vzkliknil pisatelj in pripovedoval o tem svojim prijateljem. Le kakšna je bila ta misel, ni več vedel.

Misel je prišla k slikarju. V njegovi glavi je bilo vse pisano. „Jutri bom dobro misel porabil za veliko sliko!“ je rekel slikar, „danes sem prelen.“ Drugo jutro pa se je pred praznim platnom zaman grabil za glavo. Dobri misli je bilo dolgčas in je odletela.

Prišla je v drugo glavo, kjer je našla cel roj lepih, idealnih in čistih misli. To ji je ugajalo. Glava je bila last nekega pesnika. Pesnik je takoj sedel k delu in pisal dolge dneve in tedne in dobra misel je neprestano letala pred njim.

Ko je knjiga izšla, je doživela velik uspeh. Slikar jo je dobil v roke in vzkliknil: „Glej, glej, saj to lepo misel sem ja z imel! Kako lepa slika bi to bila! Pa kaj hočem!“

Pisatelj je tudi bral knjigo in se je srdil pri vseh svojih prijateljih: „Skandal! Ta človek mi je ukradel mojo misel!“ In je tožil zaradi plagijatstva. Ko je pravdo izgubil, je napisal o knjigi uničujočo oceno.

Pa je vkljub temu bralo tisoče in tisoče ljudi lepo knjigo. In glej: vsem se je zdelo, da so že sami imeli to misel. Bila je pač dobra misel!

— Statistika kaže, da je v francoskih bankah za 70 milijonov frankov vlog izpod 20 frankov. Malih varčevalcev je torej v Franciji več ko 3/4 milijona.

— Najnovejša Kreugerjeva: švedski listi pišejo, da je pokojni Kreuger vzdrževal v Parizu 2 javni hiši.

— V Budimpešti sta neki pek in neki šofer plesala nepretrgoma 82 ur in za 10 ur zboljšala dotedanji rekord. Hujše nesreče ni bilo.

— V Franciji so preteklo nedeljo volili nove poslance. Absolutno večino je dosegla komaj dobra tretjina kandidatov; ti so že izvoljeni. Za vse druge pa se bo prihodnjo nedeljo še enkrat glasovalo. Takrat bo zadoščala relativna večina. Dotlej se ne da še nič določnega reči, kakšen bo novi francoski

— Zdravniki in psihijatri so ugotovili na podlagi preiskave možganov, da je bil znani morilec Peter Kürten, ki so ga julija 1931 v Kölnu obglavili, duhovno popolnoma normalen.

— Polkovnik Lindbergh in njegova žena sta sklenila zapustiti Ameriko in priti v Evropo. Izgubila sta vsako nado, da bi še kdaj dobila svojega otroka nazaj. Lindberghova žena bo v kratkem spet rodila, pa se boji, da ji ne bi roparji še tega otroka ukradli, če bi ostala v Ameriki.

— V Spodnji Slivnici pri Grosupljem se je nekemu delavcu rodil moški otrok, ki ima na nogah po sedem prstov, na rokah pa po šest. Zanimivo je, da ima tudi njegov prvi otrok (šestletno dekletce) na nogi šest prstov.

— V Južni Afriki se je neki ameriški letalec, ki je spremljal filmsko skupino, spustil na spečega nosoroga, meneč, da je mravljišče. Podivjana zver se je zakadila v letalo in ga razbila. letalca pa tako razmesarila, da je umrl.

Ponarejeno ali pristno?

Kako tudi neveščak spozna kakovost blaga

Varčevanje je danes prva zapoved. Zato je za vsakogar važno, da lahko sam preiskusi kakovost blaga, ki ga za drag denar kupi. Preveč nizka cena ni vselej dokaz, da mora biti blago slabo, še manj pa jamči visoka cena za izvrstno kakovost.

Le res kakovostno blago,

— pa naj že gre za živež, obleko ali stvar, ki jo ravno potrebujemo — le kakovostno blago je vredno cene, ki jo moramo plačati. Posebno pri hranilih se moramo varovati manj vrednih dodatkov, cenjenih ponaredb in zdravju škodljivih primesi. Ali pa lahko tudi neveščak preiskusi kakovost blaga brez prevelikega rizika in stroškov?

Praktično preizkušanje kakovosti: Dober, močnat krompir napravi penast rob. — Prava, mleta kava plava na vodi, slabe primesi pa padejo na dno. — Sveža jajca padejo v kozarec na dno, nekaj dni stara plavajo sredi kozarca, slaba pa pridejo na vrh.

Prava ali ponarejena kava?

Nekaj kratkih primerov: V trgovini smo kupili za izpremembo nekaj mlete kave. Dostikrat nam zaradi pomanjkanja časa ni mogoče kave mleti. Kako preizkusimo kakovost te mlete kave? Napolnimo kozarec z vodo in vržemo vanj za noževo konico kave. Dobra in čista kava plava na vodi, cenejši slabši dodatki pa so težji in padejo na dno.

Kako je z jajci?

Če jih trgovec v trgovini ne presveti z lučjo in nas ne prepriča, da so jajca sveža, napravimo, ko pride domov, tale poskus: v pol litra vode vržemo 60—70 gramov čiste kuhinjske soli in položimo jajca v vodo. Popolnoma sveža, nepokvarjena jajca padejo na dno. Jajca, ki so že nekaj dni stara, plavajo sredi lonca, slaba pa splavajo na vrh.

Sveža ali ne?

Drugi način, ki se ga rade poslužujejo kmetice: vtekne jajce v usta, najprej na ovalnem, potem pa še na okroglem koncu. Če se segreje, je sveže. Če ostane hladno, je treba pri uporabi paziti. V tem primeru si lahko

prepričana, da za valjenje ne bo uporabno.

Zglajen ali nezglajen riž?

Dostikrat nam ponujajo steklen in zglajen riž, vendar pa je topi, ki ima neprozorna zrna, dosti bolj zdrav in več vreden, ker so v skorji, ki jo z glajenjem odstranijo, za življenje najbolj važni vitamini. Slab ali ponarejen riž pušča pri sejanju belo plast prahu.

Ali je sol čista?

Tudi na kakovost soli bi morali paziti. Telo je za sol zelo občutljivo. S slabimi ali ponarejenimi solmi organizmu lahko škodujemo prav tako, kakor z zdravljenjem s solnimi krpami, ki jih ni zdravnik predpisal.

Čista in zdrava sol se mora v dvojni količini vode popolnoma stopiti, ne da bi se voda skalila. Sol z zelo škodljivimi in slabimi dodatki pušča na dnu sivo usedlino.

Kakšen krompir je najboljši?

Kakovost krompirja spoznaš že pri rezanju. Lesnati krompir se nožu upira, zmazani pa je malce „popast“. Dober, brezhiben krompir, ki mora postati po kuhanju snežno bel in zelo močnat, napravi pri rezanju belkasto peno. Če obe polovici prerezanega krompirja stisnemo drugo k drugi, ostaneta skupaj.

Volna ali ne?

Pri blagih in sukancih, ki naj bi bili iz čiste volne, lahko napravimo poskus o kakovosti. Kos sukanca ali blaga pridržimo nad plamenom. Čista volna ne gori, ampak se le osmudi in pusti kodrast pepel. Ta poskus je še tem važnejši, ker gledamo pri mnogih volnenih pleteninah, ki smo jih same napravile, na kakovost ne samo zato, ker bolj zadržujejo toploto, ampak tudi zaradi preprostejšega in lažjega ravnjanja pri pranju.

Iščemo prodajalce

za „Družinski Tednik Roman“ v Sloveniji in ostali Jugoslaviji in v tujini. Vse natančnejše se izve v upravi „Druž. Tednika“ v Ljubljani, Breg 10.

Gospodične, ki si same služijo kruh

Milka Zupančičeva

Med gospodičnami, ki so se odzvale vabilu za našo anketo, se nam je zdelo, da pogrešamo en stan: Zanimalo nas je, kako sodi o življenju nameščena v drogeriji, ker mislimo, da za žensko ni primernejšega in nežnejšega dela kakor v tem poklicu. Gospodična Zupančičeva se je ljubeznivo odzvala

naši prošnji in odgovorila na naša vprašanja.

„Nameščena sem v neki ljubljanski drogeriji kot prodajalka. Kdor ve, kaj je drogerija, bo približno tudi vedel, kakšno je delo v njej: pretakanje tekočin iz posode v posodo, urejevanje kozmetičnih preparatov itd., itd. Saj sami veste, kakšna so ta dela. Časih pa je seveda treba prijeti tudi za metlo...“

Da sem se odločila ravno za to nepreteklo službo, je vzrok v moji ljubezni do kozmetike.

Odgovor na vprašanje, kako sem s službo zadovoljna, bo glede na te moje simpatije do nje skoraj odveč. S poklicem sem popolnoma zadovoljna. Da bi ga menjala, mi niti v sanjah ne pride na pamet. Kar sem si izbrala, sem si izbrala.

Seveda ljubim tudi zabavo, kampak da ne med delom. Med delom je treba delati, prosti čas pa posvetim sebi in v svojo korist.

Ali sem srečna? Mislim, da sem, ker si za zdaj ničesar drugega ne želim kakor zdravja in božjega blagoslova pri delu. In pa... da si ustvarim svoj lastni dom. Glede na težke čase in ker gledajo moški pri ženskah samo na doto, na delovne roke pa malo, zveni ta moja želja po lastnem domu skoraj kakor pravljica...“

Naše nagrade

so domala že vse odposlane. Razen šivalnega stroja, ki smo ga že pred 14 dnevi odpredali, smo oddali tudi že radioaparat za 5500 Din, gramofon „His Master's Voice“ za 2500 Din, gramofon za 1200 Din itd. Mnogi gg. nagrajenci so dvignili nagrade osebno v naši upravi. Nekaj srednjih nagrad še čaka, da se nagrajenci oglase zanje, med njimi 2 servisa, 1 ženski dežnik, doze za puder, nekaj knjig itd. Vljudno prosimo p. n. nagrajence, naj nam sporoče, ali pridejo sami ponje, ali pa naj jih jim pošljemo. V tem primeru gre glasom določil našega razpisa poštuna in prevoznina v njihovo breme.

Razposlali smo prav tako že vsem izžrebanim, pa tudi neizžrebanim naročnikom obljubljenе slike; kdor je pomotoma ne bi bil dobil, naj nas blagovolj obvestiti, zakaj pravico vsaj do 1 slike ima vsak naročnik, ki ni dobil ka-

tere druge nagrade, pa je v redu poslal naročnino in rešil zloženko.

V naslednjem priobčujemo pristrčno pismo, ki nam ga je poslal g. Karel Z d o v c iz Tremarij, ki je dobil prvo nagrado Singerjev šivalni stroj za 5800 Din. Prinašamo pismo tako, kakor je napisano, brez uredniških popravkov, ki bi njegovo toploto samo pokvarili:

Uprava Romana.

Predno Vam hočem, kaj več opisati moje veselje mi morate oprostiti, da Vam nisem mogel prej odpisati, ker nimam časa. Šele v nedeljo dne 1. maja sem se odločil k mojemu odgovoru. Kako dolgi so bili dnevi od sobote pa do srede. Bil mi je vedno šivalni stroj pred očmi. V sredo dne 27. IV. opoldne mi je prinesel g. mojster pismo in mi je rekel na Zdovc to imaš svoj avto. Pismo je prišlo k g. Rebeku. Z veseljem sem ga sprejel. Takoj sem se odločil in sem šel domov. Mama se je z veseljem opravila vzela sva voziček in šla na postajo po stroj. Ko stroj dobiva naloživa in sva peljala proti domu. Doma sva s sestro razvezala in videli smo vsi, da je stroj prav dobro bil obvarovan in da je vse v najlepšem redu.

Ljudje so dobili veselje do romana in nagrad zato pravijo, da bodo tudi oni naročniki Družinskega Tednika „Romana“.

Še bolj se pa razveseljujem drugega nagradnega natečaja.

Z največjim veseljem se podpisemo in zahvalimo posebno pa Vaš znani mladi naročnik.

Zdovc Karel, in Mama Frančiška Zdovc, sestra Matilda, sestra Anica, sestra Rozalija.

HUMOR

Potrebno vprašanje

Mernik je mesar. Gospa Mernikova dobi sinčka. Babica ponosno pove srečnemu očetu:

„Tri kile in deset dek tehta, gospod Mernik!“

Pa vpraša oče: „S kostmi??“

Tatinska latinščina

„Če niste imeli slabih namenov,“ reče sodnik strogo vlomilcu, „se vam pač ni bilo treba skriti v temno vežo, ko se je gospa nenadoma vrnila domov!“

„Gospod sodnik,“ odvrne sramežljivo vlomilec, „razumite me: bil sem namreč neobrit!“

Mučna zmot

Majaron gre čez cesto. In sreča Muhnika. Veste, Jerneja Muhnika, ne Tomaža. Jernej in Tomaž sta namreč dvojčka in sta si vražje podobna — kar zamenjal bi ju človek.

Majaron se zdrzne in pozdravi, potem pa stopi k Jerneju Muhniku:

„Tako presenečenje, gospod Muhnik! Prvi trenutek res nisem vedel, ali ste vi ali vaš gospod brat. In potem sem bil prepričan, da morate biti vaš brat, pa spet nisem prav vedel. Zdaj sem šele spoznal, da ste vi. Ne, oprostite, zdaj vidim, da ste res vaš gospod brat!“

Res!

„Čudovito, kaj so zadnja leta vse izumili: telefon brez žice, vozove brez konja, smodnik brez dima —“

„Zdaj manjka le še eno.“

„Kaj?“

„Dota brez žene.“

Isposojamo
plošče in gramofone poceni
Slager
Ljubljana, Aleksandrova 5
Maribor, Gregorčičeva 20

Gospa zdravnica lovi miši

Humoreska. — Napisal E. Krickeberg

Gospa zdravnica je zelo ljubila živali. In takale drobna miška z nežnim gobčkom in iskrimi, črnimi bisernimi očmi in ljubkimi ušesci je brez dvoma dražestna živalca — ko le ne bi plesala tanga v sobi, kadar vse v hiši spi.

Gospa zdravnici se je zdelo silno brezobzirno, da je imela ravno njena miš tako perverzne navade. Med tem ko je njen mož, ki ga je praksa čez dan dodobra utrudila, trdo spal zraven nje ko ubit, ona ni mogla zatisniti oči, ker so njeni od jeze še bolj poostreni čuti ne- prestano prestrezali praskanje, šumenje, gomazenje, škrtanje, cviljenje, čehljanje, tekanje, piskanje, strganje in šelestenje, in si je mislila, kako bi neki bilo, če bi na primer slon delal tak hrušč kakor takale mišja zverina: ljudje bi gotovo mislili, da se bliža konec sveta. Ne, to ne sme več tako iti! Od takele nezatne živali se ne dam več ustrahovati!

In gospa zdravnica si je kupila past in jo nastavila zvečer s koščkom sveže slanine v kot.

Komaj je utrnila luč, se je že zgodilo: tresk! je reklo, past se je sprožila in miška je bila ujeta.

Gospa zdravnica se je zadovoljno obrnila na drugo stran, toda miru ni našla. Uboga živalca je sedela v pasti in bo obupano vso noč tekala v njej sem in tja, vso noč čakaje smrti! Ali ni to brezsrčno in nečloveško? Gospe zdravnici se je zdelo, da kar vidi in sliši, kako strašno mora biti miški pri duši. Sicer pa res ni treba, da bi takoj umrla, če jo je brez vsakršnih slabih namenov, samo zato, ker je pač taka njena narava, razdražila. Saj je že dosti, če jo prežene iz hiše. Tako je, da! Nesla bo past pred vrata in tam izpustila miško na vrt.

Tako je torej gospa zdravnica vstala, smuknila v copate, tiho stopila s pastjo iz sobe, šla po stopnicah dol in živalco izpustila. Ko se je hotela gospa zdravnica vrniti nazaj, pa so se gornja vrata zaprla — a gospa zdravnica je bila brez ključa!

Lepa reč! Služkinja je spala v suterenu, njenega moža pa niti najhujše treskanje ne prebudi. Vkljub temu je gospa zdravnica tolkla in razbijala po vratih, da so jo členki boleli. Potem jo je začelo še zebsti v nočni srajci in bosih nogah. Sicer je res bilo že v maju, toda noči so bile še zmerom hladne.

Na vso srečo je imela gospa zdravnica dober humor, ki je tudi zdaj ni pustil na cedilu. Hudo-mušno so se ji zasvetile oči, ko je krenila po stopnicah dol v spodnje stanovanje in se ogrnila z miznim prtom.

Zdravnik je planil iz globokega spanca pokonci. Telefon na njegovi nočni omarici je brnel kakor bi bil sodni dan — edino, kar ga je moglo predramiti.

„Kdo kliče? — Tastara? Čudno ime! — Da takoj pridem? — Da! — Kdo me želi? — Gospa Tastara?“

— Kaj pa ji je? — Zebe jo, mrzle noge? Torej vročica?! — Kako, prosim? — Rada bi v posteljo in spala? — Vraga, zakaj pa potem ne gre v posteljo? — Ker mora telefonirati? — Tak ste vi pacientka? — Nu, potem pa kar brž v posteljo! — Kako, prosim? — Ne morete v spalnico — zaklenjena vrata? Tega ne razumem! Čudne razmere pri teh ljudeh! „Zakaj pa so ravno spalniška vrata zaklenjena? — Ta vrata niso zaklenjena? Nu, veste, kaj, ravnokar ste... Kako, prosim, zapletena reč? Jaz naj pridem, da bom že videl? Saj vam jaz vendar ne morem odpreti vrat v spalnico! — Kaaaj, ravno jaz?“ Ta ženska menda ne bo čisto normalna! „Zdi se, da imate nekaj tudi v vratu, tako čudno govorite! — Kaj, dušite se? — To bo pa le

nekaj več kakor samo prehlajenje! Dobro! Pridem takoj! Stanujete? — Na Beethovnovem nasipu? — Saj to je naša ulica! — Komično, vse ljudi poznam tu okoli, imena „Tastara“ pa še nikoli nisem čul! Gotovo ste se šele pred kratkim priselili? — Kaj, dvanajst let že stanujete v tej ulici? Tako, tako!“ Ta je gotovo udarjena! „In hišna številka? Na levo v moji neposredni sosesčini? — Na, čujte, draga gospa, tam je vendar moj vrt! — Kaj, pred mojimi hišnimi vrati čakate name?“ Ta je kompletno trčena! „Dobro, dobro! Pridem takoj!“

Pograbil je hlače in se vrgel vanje. Niti toliko ni utegnil, da bi prižgal luč; saj sije zunaj mesec! Čudna istorija to! je premišljal. Takrat je spet zapel telefon.

„Oprostite vendar — kako morete zahtevati, da bi bil že doli? Saj se moram obleči! — Ni treba, pravite? Kar v nočni srajci naj pridem?“

Stvar je postajala čedalje bolj sumljiva. Nič več ne more biti

dvoma, da je ženska nevarno bolna na duhu. Ali bo lahko sam opravil z njo spodaj pred vrati? Sklonil se je k postelji svoje žene: „Mina! Mina! Ta pa nocoj spi ko medved! Ali nič ne slišiš? Neka nora ženska me kliče...“ V tem je privil električno luč — postelja njegove žene je bila prazna! Kaj naj spet to pomeni? Ali se mar nje mu meša? Saj vendar ni snoči niti kapljice vina pokusil!

Telefon je spet zabrnel. Mehanično je segel po slušalki. V glavi se mu je vse mešalo.

„Že grem, gospa Tastara! Tak ne bodite no tako sitni! Saj pravim, da že grem! — Kaj? Budalo? — Telček? Ljubi moj medvedek? — Saj to je Minin glas! — Tri sto tisoč zelenih! Mina, to je pa preveč! — Ta stara! Zdaj seveda razumem, vrag te vzel! Čisto tebi podobno! — Zelo resna reč? — Tako, tako: gospa zdravnica lovi miši! — Samo tega ne izprevidim, da moram jaz pri tem pomagati! — Na, povrhu se bo še lepo prehladila!“

In je res stekel v nočni srajci, kar so mu noge dale, odprl vrata in pripeljal kot galanten mož svojo ženo pod pazduho v triumfu z mišjega lova — mala zverina, ki je povzročila vso to nočno zmedo, pa je kisle volje sedela na vrtu in premišljevala, kako bi najhitreje z malo večjo opreznostjo prišla spet nazaj v udobno doktorjevo stanovanje.

4000 Din v gotovini

znaša prva nagrada našega novega natečaja

2. nagrada: ²lepo moško ali žensko kolo vredno 1.750 Din

Razen tega razdelimo med svoje naročnike mnogo praktičnih nagrad kakor: čevlje, blago za obleko, perilo, knjige ter več sto lepih slik

Kdo lahko tekmuje za naše nove nagrade?

Pogoji so podobni kakor pri našem prvem razpisu.

Pravico do tekmovanja za nagrade ima vsak naročnik „Družinskega Tednika Romana“, ki:

1. pravilno reši zloženko in nam jo pošlje najkasneje do 30. maja t. l., in 2. poravna do 5. junija t. l. naročnino do konca septembra t. l. (3. četrtletje).

Nekaterim ne bo treba nič plačati

Vsi tisti cenj. naročniki, ki imajo že poravnano naročnino do 30. septembra t. l., naj pošljejo samo rešeno zloženko; s tem že dobe pravico do tekmovanja za naše nagrade.

Oni naročniki, ki so poravnali naročnino do 30. junija t. l., nam morajo razen pravilno sestavljene zloženke poslati le še 20 Din, t. j. za naročnino od 1. julija do 30. sept. t. l.

Tisti, ki jim naročnina poteče mesec dni pred koncem septembra, (to je konec avgusta) morajo poslati naročnino za 1 mesec, t. j. 8 Din; tisti, ki jim poteče konec julija, pa za dva meseca, to je 16 Din. (Pri tej priliki naj ponovimo, da znaša vseletna naročnina na „Druž. Tednik“ 80 Din, polletna 40 Din, četrtletna 20 Din, mesečna pa 8 Din).

Da ne bo nespornost, naj ponovimo: onim naročnikom, ki imajo naročnino že poravnano vsaj do 30. septembra t. l., ni treba nič plačati, in bodo tako že drugič imeli pravico do tekmovanja za naše lepe nagrade, samo če rešijo zloženko. One naše naročnike, ki še za naš prvi natečaj niso

poravnali naročnino, pa opozarjamo, naj se požurijo in poravnajo polletno naročnino v znesku 40 Din, ker drugače tudi zdaj ne bodo imeli pravice do nagrad, čeprav bi zloženko še tako pravilno sestavili.

Novi naročniki, ki se prijavijo, dokler ta natečaj traja, imajo pravico do tekmovanja za nagrade, če pošljejo pravilno rešeno zloženko do 30. maja t. l. in nam do 5. junija nakažejo 40 Din kot naročnino do 30. sept. t. l.

Posebne ugodnosti za naše zveste prijatelje

Čutimo se dolžne, da se tistim naročnikom, ki nam bodo v bodoče pridobili nove naročnike, izkažemo posebno hvaležne. Zato objavljamo vsem zvestim naročnicam in naročnikom, ki so že agitirali za naš list ali pa še bodo, tole:

Vsak naročnik, ki nam pridobi novega naročnika in nam to sporoči na kuponu, natisnjem na 8. strani, sme poslati razen svoje zloženke še toliko zloženek, kolikor pridobi novih naročnikov. Te njegove zloženke pa bodo veljale šele tedaj, kadar njegovi novi naročniki poravnajo naročnino v višini 40 Din za pol leta. Zase mora poslati toliko, da bo njegova naročnina poravnana do konca septembra t. l. Na ta način bo imel z več zloženkami več verjetnosti, da dobi glavno nagrado, ne da bi mu bilo za to treba kaj več plačati. Seveda bodo tako pridobljeni novi naročniki imeli prav tako pravico do tekmovanja za naše nagrade, če pošljejo pravilno rešeno zloženko in 40 Din za polletno naročnino za list.

Kdor nima položnice za poravnavo naročnino, naj piše ponjo na upravo, ki mu jo takoj pošlje.

V največji izbiri po najnižjih cenah se dobijo otroški čevlji za birmo:

beli, lakasti, barvasti i. t. d., kakor tudi najlepši in najmodernejši čevlji za botre in botrice

pri ŽIBERTU v Ljubljani, Prešernova ulica

Zadovoljni so!

Vsak dan dobivamo kupone, na katerih nam naši stari naročniki pošiljajo imena novih naročnikov. Nekateri nam pošljejo po 1 kupon, drugi po 2 in 3 in celo več. Vsi ti naročniki imajo pravico — če so poslali zloženko in imajo poravnano naročnino do 30. septembra t. l. — pri žrebanju za naše nagrade do toliko števil, kolikor so nam poslali kuponov. Pod pogojem seveda, da novi naročniki poravnajo polletno naročnino na list.

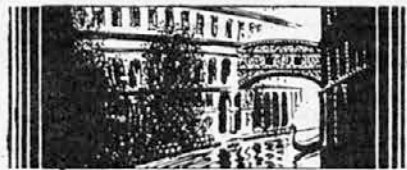
Naročniki, ki nam pošiljajo te kupone, so zelo zadovoljni s to našo uvedbo. V pismih nam pišejo, da nam bodo v kratkem poslali spet nove kupone, ker so — tako sami pravijo — njihovi znanci in prijatelji, ki so jim list posodili, z njim zelo zadovoljni in jim vsebina nad vse ugaja.

Veseli nas, da smo tako spet ustregli željam svojih naročnikov. Čim več prejmemo kuponov in s tem novih naročnikov, tem boljši in zanimivejši bo list.

Današnji kupon je na 8. strani. Izrežite ga, izpolnite in pošljite naši upravi v Ljubljano, Breg 10.

Zloženko, ki jo je treba rešiti, smo objavili v 17. številki t. l.

MOST VZDIHOV

ZGODOVINSKI ROMAN NAPISAL MICHEL ZÉVACO

25. nadaljevanje

Novi naročniki dobe na željo ponatis dosedanjih 24 nadaljevanj!

Razvezali so mu noge in roke. Ko se je Bembo začutil prostega, je pobegnil v najtemnejši kot svoje ječe.

„Tak si me spoznal, Bembo!“ je rekel Roland s čudno otožnim glasom.

„Roland Candiano!“

Kakor krik, kakor zamolkel jek sta se utrgali edini besedi s spačeni Bembovih ustnic.

Spustil se je na kolena in instinktivno iztegnil roke v prošnjo.

„Zdaj vidim,“ je rekel Roland, „da si me res spoznal.“

„Milost!“ je zajecjal Bembo.

„Tak priznaš, da si kriv?“

„Da, da!... Bil sem kriv!... Zločinec sem bil... Toda vi, vi, ki ste me ljubili, vi, ki ste bili utelešena plemenitost, vi me boste pomilostili!...“

„Bomo videli!“ je hripavo odgovoril Roland.

Spomini, ki jih je Bembo obudil v njem, so ga navdali z gnevom. Toda obvladal se je in se obrnil k poglavarjem:

„Dragi tovariši,“ je rekel, „poklical sem vas, da boste sodniki in pričé mojim sklepom zastran tega človeka. Vi vsi živite zunaj človeške družbe. Ta človek je zastopnik te družbe. Brez sovraštva se borite proti tistim, ki imajo bogastvo, ker vam je vaša svoboda in neodvisnost dražja od življenja. Ta človek se je boril, da je strel svobodo drugih. Boril se je iz mržnje. To sem hotel povedati zato, da dokazem, da ste vi dovolj plemenitega srca in dovolj visokega duha, da boste razumeli, kar vam imam povedati.“

Roland Candiano se je bil popolnoma umiril; govoril je s pokojnim glasom, ki je bil v svojem veličastju mrzel ko led.

Poglavarji so ga pozorno poslušali.

Besede, ki so jih pravkar čuli, jim niso bile tuje. Ob besedi „svoboda“ so nehote vztrepotali in oči so se jim zablistale.

Zakaj bili so poglavarji.

Vladali so v gorah in dolinah; oropali so že nekaj mogočnikov in že nekaj utrdb naskočili z orožjem v roki. Zakonov, ki vladajo mesta in deželo, niso poznali; tuja jim je bila vera, sodna oblast, davki in stanovske razlike. Toda zato so

bili po narodi pravični in njihova robata mehkosrčnost, ki je rasla v njihovih priprostih dušah kakor divja mirta, jim je z nezmotljivo gotovostjo kazala, kaj smejo delati in česa ne: kaj je pravično, in kaj je krivično.

Rekli smo tedaj, da so prvi mah razumeli besede Rolanda Candiana, in resno prikimali nanje. Mor-da se bo nekaterim bralcem zdel ta prizor neverjeten. Če je tako, jih prosimo, naj za trenutek izločijo misli, ki so jim jih dale šole in knjige; prosimo jih, naj se uživajo v lepo, vročo narodo, s silnimi barvami, kjer so edine vonjave ljubezni in svobode vonj gozdov in trav; prosimo jih, naj stopijo za trenutek v dobo, ko so strašni boji pustošili najčudovitejše pokrajine in sta ogenj in meč gospodarila nad mesti in vasmí; tedaj bodo razumeli, da so mogli možje, ki je v njih tako mogočno vladal čut za neodvisnost, spočeti veliko misel, da niso samo razbojniki, ki se bore z vsemi sredstvi za moč in bogastvo, nego da so hkrati tudi nosilci vekovnega odpora.

Roland je bil umolknil, kakor da hoče dati poglavarjem časa, da razbistre svoje misli v novi luči, ki jo je vtil vanje.

Potem je povzel:

„Eden izmed vas, mož široke srčne dobrote, mogočen in strašen za družbo, ki nas sovraži, dober in mehak za dobre ljudi, pa trdi in neusmiljen za zlobne, skratka mož, o katerem je šel glas, da je strašen razbojnik, vaš tovariš Scalabrino, je prišel nekega dne v Benetke. Zaupal je besedam človeka, ki stoji pred vami! To slabost je poplačal s šestimi leti peklenjskih muk.“

Bembo je zajecjal.

„Takrat,“ je nadaljeval Roland, „sem Bemba poznal. Bil sem bogat in mogočen, on pa ubog in nihče ni maral zanj. Dvignil sem ga k sebi kot svojega prijatelja. Hotel sem oživiti v njegovem srcu vero v življenje in srečo. Postal je tovariš mojega veselja in zaupnik moje sreče. Izbral sem si ga zato, ker ni imel nikjer prijatelja. Živel je kakor parijski. Od tistega dne, ko sem ga srečal in sem se ga usmilil, je živel kakor človek. In zdaj glej-

te, kako mi je to poplačal: zaradi njega so mojemu očetu izteknili oči, da je zblaznel; zaradi njega je moja mati umrla od obupa; zaradi njega sem trohnel šest let živ v grobu; zaradi njega me je zapustila zaročenka; zaradi njega sem postal prej najsrečnejši človek sveta najnesrečnejši, da me je groza, če pogledam svoji nesreči v oči. Rešil sem se iz pekla. Od zanesljivih ljudi sem zvedel, kakšno vlogo je igral ta človek. Zgrabil sem ga v trenutku, ko se je pripravljal, da stori nov zločin, da stre novo življenje. Kaj naj storim z njim?...“

„Milost! Milost!“ je zajecjal Bembo.

„Umre naj!“ je rekel eden izmed poglavarjev.

Drugi so prikimali.

„Umre naj, da!“ je povzel Roland. „Toda umre naj pogubljen! Umre naj v trpljenju, kakršno sem jaz prestal, joka naj in zdihuje v ječi, v kakršno je pahnil mene! Umre naj v zavesti, da ne bo nedolžna čista deklica, ki se jo je drznil ljubiti, nikoli njegova!“

Roland je stopil korak proti obsojencu.

„Bembo, podarim ti življenje, kakor so ga takrat podarili meni. Bembo, obsodim te na dosmrtno življenje v tej ječi, kakor si me ti obsodil na dosmrtno ječo pod svinčenimi stregami...“

„To je krivica!“ je zarjul Bembo. „Saj nisem bil sam!...“

Roland je postal blede ko zid.

„Potrpjenje, Bembo,“ je rekel s strahotno mirnim glasom. „Tvoji zavezniki Foscarei, Altieri in Dandolo pridejo še na vrsto!“

„Milost!“ je zajecjal kardinal. „Milost! Dajte mi vsaj upanja!...“

Poglavarji so na Rolandovo znamenje odšli.

Mladi mož je še poslednjič pogledal Bemba, ki se je zvijal na tleh in tolkel s čelom po kamenitih plaščah, nato pa je šel tudi on in zaprl težka vrata za seboj.

Bembo je ostal sam v neprodin- ni temi.

Tedaj se je, kakor bi ga prešinil blisk, nenadno spomnil tistega dne, ko je šel obiskat Rolanda v njegovo celico. S čudno jasnostjo mu je stopilo pred oči, kako nedopovedljivo veselje ga je obšlo takrat, ko je videl nesrečneža prikovanega k obupu kakor Prometej k skali.

Nečloveški glas se mu je utrgal iz razbeljenega grla. Zagnal se je k vratom in jih jel obdelovati z nohti. Zdajci pa je odnehal: omahnil je in padel vznak na tla.

Bembo se je onesvestil.

Čevlje dobite povsod, na obroke pa samo pri „Tempo“, Ljubljana, Gledališka ulica 4 (nasproti opere).

XXX

Sandrigo

Ko je Roland zaprl vrata ječe za seboj, je naglo krenil navzgor. Bembovi obupni kriki so počasi zamrli v njem.

Prišel je v tisti del jame, ki je bila nasproti kardinalovi ječi.

Bil je dokaj majhen prostor; v njem se je zbrala šestorica poglavarjev.

V zidu je bila nekaka odprtina, in v njej je bilo več zabojev.

„Moram se nemudoma vrniti v Benetke,“ je rekel Roland. „Vi pridete za menoj in tedaj se bomo porazgovorili. Koliko nam je vrgla zadnja ekspedicija?“

„Tri tisoč srebrnikov,“ je rekel prvi.

„Deset tisoč,“ je dodal drugi.

„Sedem tisoč,“ je dejal tretji.

Ko so sešteli plen vseh šestih poglavarjev, so dobili dva in štiri-deset tisoč srebrnikov.

„Vzemite s seboj dvajset tisoč srebrnikov,“ je rekel Roland. „Pri- nesite jih na tartano!“

Roland se je še kake četrte ure pogovarjal s poglavarji. Njihove besede, njihove oči in ves njihov nastop so izdajali občudovanje in ljubezen, ki so ju ti možje čutili do svojega gospodarja.

Nato je Roland skočil na konja, odjezdil po pobočju nizdol in krenil proti Mestru, kamor je prispel pod noč.

Pet sto ali šest sto metrov za njim je jahal drugi jezdec, ki ga ni niti trenutek izpustil iz oči. Ko je Roland razjahal, je tudi on stopil s konja, ga privezal v najgostejše grmičje in se oprezno približal hiši, kamor je vstopil Roland.

Vso noč je neznanec stal na preži.

V ranem jutru je zagledal Rolanda, ko je stopil iz hiše v spremstvu mlade žene. Videl je, da je nekaj časa govoril z njo in potem spet zajahal konja ter zavil proti lagunam.

„Jūana!“ je zamrmral Sandrigo.

Neznani jezdec je bil res razbojnik Sandrigo. Že dvakrat ali trikrat je bil poskušal Rolanda zasledovati, pa ga je vselej izgubil iz oči.

To pot je pustil Rolanda in ga ni več zasledoval.

Gramofoni in gramofonske „plošče“ se kupijo najboljše in v največji izbiri pri

JUGOSPORT LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 34

Nove naročnike

ki so zadovoljni z „Druž. Tednikom Romanom“, opozarjamo, da izhaja naš list že 4. leto in da imamo na razpolago še nekaj kompletnih prejšnjih letnikov, ki so prav tako zanimivi kakor letošnji. Vsa pojasnila v naši upravi (Ljubljana, Breg 10). Pri vprašanjih prosimo navedbe, ali želite vezane letnike ali uvezeane.

„V Benetke gre!“ je zamrmral in se stresel od veselja. „Poglejmo najprej, kaj počne Juana v tej samotni hiši v Mestru.“

Ves dan se je Sandrigo plazil okoli hiše, ne da bi ga bil kdo opazil. Ko je napočil mrak, je zajahal konja in tudi on krenil proti Benetkam.

Stopimo s svojimi bralci v palačo velikega inkvizitorja Dandolo.

Bilo je ob desetih zvečer in veliki inkvizitor se je ravno pripravljaj, da leže spat, ko mu lakej najavi neznanca, ki bi rad govoril z njim v važni stvari.

Dandolo je zapovedal, naj ga odvede v njegov kabinet, kamor je trenutek nato stopil tudi sam. Tam je zagledal moža najlepših moških let, energičnega obraza, s trdimi črtami in prodirljivimi očmi.

„Kdo ste?“ je vprašal Dandolo.

Neznanec je vrgel svoje bodalo in samokres na mizo in rekel:

„Visokost, razbojnik Sandrigo sem, nekdanji Scalabrinov tovariš... Prišel sem, da se vam predam... toda pod nekaterimi pogoji.“

Veliki inkvizitor je razbojnika z začudenjem pogledal.

„V i govorite o pogojih!... Vi!...“

„Kaj je to čudnega, Visokost? Nič me ni ujel, sam sem prišel. Zgrabiti me morete dati le tedaj, če sam hočem. Toda razumite me: Predam se! To pomeni, da zapuščam gore in da hočem postati spodoben človek.“

Dandolo je pomislil:

„Radoveden sem, kako more razbojnik postati spodoben človek!“

„Sicer pa,“ je končal Sandrigo, „če me daste zgrabiti, ne boste ničesar zvedeli, kar bi vam znal povedati.“

Sandrigo se je zravnaval in pogledal velikega inkvizitorja z očmi, v katerih je gorela neustrašenost, ki ni bila brez nekega veličastja. Dandolo si ni mogel kaj, da ga ne bi občudoval; pomislil je, da bi utegnil biti ta mož, ki hoče postati spodoben človek, dragocena moč njegovi policiji. Opustil je tedaj prejšnjo nedostopnost in rekel:

„Naj bo! Pristanem na vaše pogoje. Vaš prostovoljni prihod v mojo hišo mi je dokaz, da v vas še ni zamrlo vse dobro. Govoriva tedaj kakor mož z možem. Vzemite nazaj svoje orožje!“

Veliki inkvizitor je porinil predenj bodalo in samokres, ki ju je Sandrigo vrgel na mizo. Nagel blisk je šinil v razbojnikove oči in takoj spet ugasnil. Z neprikrito strastjo je prijel bodalo in si ga vteknil za pas.

Našim izseljencem!

Prosimo naše prijatelje, naročnike in bralce v inozemstvu, naj nam sporoče imena prodajalcev naših listov, ki „Druž. Tednika Romana“ še ne prodajajo. Tudi bi bili hvaležni našim bralcem iz krajev, kjer nihče ne prodaja listov, če bi nam sporočili imena svojih rojakov, ki se zanimajo za naš list in bi ga hoteli redno brati. Hvaležni vam bomo za to uslugo, ker nam na ta način pomagata širiti list med našimi ljudmi, ki so daleč od svoje domovine.

V 24 urah

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Ljubljana

„Zdaj vidim,“ je rekel, „da res lahko govoriva kakor mož z možem. Ta plemenitost vam bo poplačana, Visokost.“

Dandolo je visokomerno odmahnil z roko.

„Da čujem vaše pogoje,“ je rekel mrzlo.

„Prvo, da mi s prisego jamčite za moje življenje in prostost.“

„Tako mi Krista, jamčim vam za vaše življenje in vašo prostost. Potem?“

„Potem?... Vidite, Visokost, o tem moram nekoliko obširneje govoriti. Vi ste beneški veliki inkvizitor, to se pravi, najbrž še mogočnejša osebnost kakor sam dož (Dandolo se je grenko nasmehnil), v vaših rokah je moč, ki celo najmočnejši trepečejo pred njo. Mig vaše roke pošlje lahko najplemenitejšega Benečana pod svinčene strehe (Dandolo se je stresel). Jaz, Visokost, sem samo nemočen razbojnik. Zakaj vedeti morate, Visokost, da so se moji ljudje uprli proti meni. V gorah sem tako onemogel in tako brez moči kakor najzadnji pastir.“

„Aha!... Tu je torej skrivnost vaše izpreobrnitve in kesanja...“

„Visokost,“ je rekel Sandrigo z mrkim glasom, „jaz se ne kesam. Kesanje je za strahopetce. Pa tudi če bi bilo v meni kaj takega, čemur pravite kesanje, to ne bi bilo povod, da sem prišel k vam. Pa naj nadaljujem. Hotel sem vam reči, da bi mogel jaz, Sandrigo, poglavar brez ljudi, razbojnik brez orožja, strmoglavljani kralj, storiti republiki uslugo, ki je ta trenutek ne bi mogli storiti ne vi, ne dož ne kdorkoli drugi v Benetkah. In za to neprecenljivo uslugo bom zahteval plačilo...“

„Govori! Kaj bi hotel?... Zlata?“

Sandrigo je prezirljivo odkimal.

„Tako vam povem, Visokost, kaj bi hotel. Toda potrebno je, da znate poprej preceniti uslugo, ki jo hočem storiti republiki, dožu in vam.“

Razbojnik je prestal. Boj se je vnel v njem tisti trenutek, ko je imel postati izdajalec. Toda ta boj je bil kratek; zmagala je strast. Povzel je:

„Povedal sem vam, Visokost, da so se moji ljudje uprli proti meni. Izbrali so si drugega poglavarja. Toda ta poglavar, ki je postal gospodar tolpe, je tudi sam samo podrejen človek. Pokorava se nekomu drugemu, ki so mu ta trenutek podložni vsi poglavarji in vse tolpe v gorah in dolinah. Gospostvo tega moža se je v kratkem razširilo od Alp pa do Adiže po črti, ki gre od Trsta do Roviga, to se pravi, da oklepa Benetke v velikem polkrogu, ki pa se čedalje bolj zožuje.“

„Kako vse to veste?“ je osuplo vzkliknil Dandolo.

„Ohranil sem si nekatere zveze, in v mojem interesu je bilo, da vse izvem, preden pridem k vam. Toda naj nadaljujem. Poznal sem vse tolpe, ki so bile nekoč razkropljene

po nižavah. Mislim, da se ne motim, če cenim na deset tisoč število razbojnikov, ki se danes pokoravajo temu možu in ki so stvorili mogočno in trdno zvezo.“

„Saj to je pravcata armada!“ se je zgrozil veliki inkvizitor.

„Prav ste rekli, Visokost. Veliki poglavar — gospodar mu pravijo — je res kakor general armade, ki je znal ustvariti iz nediscipliniranih mož vojaško pokorne ljudi, ki se nihče izmed njih ne upa več česa začeti na lastno pest. In zato je potreboval samo tri mesece!...“

„Tri mesece!... Saj to mora biti strašen človek!...“

„Da, strašen, Visokost! Treba mu je samo, da reče besedo, in najbolj divji se mu pokori. Govori jim reči, ki jih uprav revolucionirajo. Pri- poveduje jim o neodvisnosti, govori jim o svobodi...“

„Njegovo ime!... Ime tega človeka, Sandrigo!... Če ga poveš, boš res imel velike zasluge za republiko!“

„Tako, Visokost! Poslušajte zdaj, kakšne načrte ima. Izvedel sem jih, ko sem prisluškoval, kaj govori s poglavarji, nato sem pre- mišljeval in primerjal... Visokost, ne gre več za družbo razbojnikov. Operacije se vrše smotreno in po pre- mišljenem načrtu. Poglavar preceni tega kneza ali onega vojvodo na toliko in toliko tisoč srebrnikov; četa se odpravi in prinese odrejeno vsoto, ne srebrnika več ne srebrnika manj. Poglavarji imajo svojo lastno zakladnico, ki pa je na žalost nisem mogel odkriti... S tako armado, z ladjo, ki jim je na razpolago, z denarjem, ki se jim kupiči — kaj, mislite, Visokost, v kakšne namene bo vse to služilo poglavarju?...“

Dandolo se je stresel.

„Polastiti se hoče Benetk, Visokost! In tedaj gorje vam! Jaz, razbojnik, sem prišel, da vam povem: še nikoli ni bila republika v tolikšni nevarnosti! Če ne boste vi sami zgrabili tega človeka, vas bo on zgrabil!...“

„Njegovo ime! Njegovo ime!...“

„Potrpljenje! Najprej ime moža, ki je postal poglavar moje čete...“

„Nu?“

„Scalabrino, Visokost!“

Dandolo je vsa kri izginila z obraza. Zdaj ga ni več zanimalo ime onega drugega! Zakaj to ime je kakor kladivo razbijalo v njegovih sencih!

„Veliki poglavar,“ je zaključil Sandrigo, „pa je Roland Candiano!“

„Usoda!“ je zamrmral veliki inkvizitor.

Torej ni Roland Candiano za zmerom zapustil Benetk, kakor je upal od tiste usodne noči, ko je zabodel in vrgel v morje biriča, ki je prišel k njemu, da mu izda begunčevu skrivališče. Torej je bil zaman ta umor, ko se je zdaj pojavil drugi človek z enako ovadbo!

„Naprej!“ mu je velevala Usoda. „Kupil si si moč in oblast z izdajstvom in zločinom. Naprej! Idi in poročaj Svetu desetorice! Spet te čakajo noči brez spanja, spet ne boš več imel miru pred vestjo, ki te bo grizla dan in noč. Naprej! Prijeti moraš človeka, ki te je ljubil, ki te je imenoval svojega očeta, in ki si ga tudi ti imenoval svojega sina!... Naprej, Dandolo! Izgradi si svojo oblast! Veliki inkvizitor si, volk si! Ravnaj kakor volk in ka-

kor veliki inkvizitor! Naprej! Izdaj Rolanda, ubij ga pred očmi svoje hčere, da boš vendar že sodnik, ki se ga bo vse balo! Tvoja hči te bo preklinjala, tvoja hči bo umrla, toda ti boš mogočnejši kakor kdaj prej, zakaj rešil boš republiko!...“

Rezek usmev je skrivil Dandolo ustnice.

Pogledal je razbojnika, ki se je čudil njegovemu molku, z očmi, v katerih je gorel ogenj obupa. Vstal je in si otrl znoj s čela. Prvi trenutek je pomislil, ali ne bi bilo bolje, da pograbi samokres, ki ga je Sandrigo pustil na mizi, in ubije razbojnika, kakor je ondan ubil biriča. Toda zmignil je z rameni. Počemu!... Usodi ne ubeži! Prej ali slej bo vstal pred njim Roland Candiano in mu kriknil v obraz:

„Nesrečni oče, kaj si storil s svojo hčerjo? Kaj si storil z menoj?...“

Zdajci se je obrnil k Sandrigo.

„Napravil si veliko uslugo republiki in tudi meni,“ mu je rekel z grenkobo v glasu, ki je razbojnik ni čutil. „Zdaj ostane le še vprašanje nagrade. Zlata, si rekel, ne maraš.“

„Visokost,“ je odvrnil Sandrigo, „gotovo boste poslali nekaj četa, da se polaste Rolanda Candiana in Scalabrina?“

„Seveda,“ je negotovo pritrdil Dandolo.

„Nu, kar se Rolanda Candiana tiče, je to nepotrebno.“

„Zakaj?“ je vprašal Dandolo, ves v strahu čakaje odgovora.

„Ker je Roland Candiano v Benetkah: treba ga je le zgrabiti.“

„Kje je?“ je obupno vprašal veliki inkvizitor.

„Tega natanko sam ne vem. Toda,“ je z nasmeškom povzel Sandrigo, „vaše biriče dovolj dobro poznam in sem prepričan, da bo ta človek prej ko v treh dneh v vaših rokah.“

Dandolo se oddehnil. Tako mu ostane vsaj nekaj ur časa za pre- mišljevanje in za odločitev.

„Kar se pa moje nagrade tiče,“ je nadaljeval razbojnik, „ste lahko brez skrbi, da moje zahteve niso prevelike. Ko doženete, kje se skriva Roland Candiano, bi vas samo to prosil, da jaz prevzamem vodstvo četa, ki bodo imele nalogo, da ga vlove.“

„Nič drugega?...“

„Nič drugega, Visokost,“ je z mrkim glasom odgovoril Sandrigo. „Ostane le še Scalabrino.“

„Kaj zahtevaš za Scalabrina? Govori!“

„Zahtevam pravico, da bom smel stati zraven krvnika in mu pomagati, ko pride dan Scalabrinove usmrtilve. Imam mu povedati nekaj stvari, ki bodo dovolj tehtne le na morišču...“

„Tvoja želja bo izpolnjena. Zdaj povej le še, kje te dobim, če bi te potreboval?“

Gramofone, plošče
kupim edino najugodnejše, ker je največja izbira, edino le pri

„APOLLO“

Ljubljana, Miklošičeva c. 38. Palača Grafike.
Najmodernejša izposojevalnica plošč

Kako govori film

Pri sedanji filmski tehniki je brez dvoma najzanimivejše tole vprašanje: Kako se mehanično označi glas, ki ga je sprejel mikrofoni pri snemanju filma, in kako se pri predvajanju filma spet izpremeni v živ glas? Poznamo dva načina: s pomočjo gramofonske plošče (Nadelton) in s pomočjo svetlobe (Lichtton).

Pri svetlobnem načinu se izpremene zvočni tresljaji, ki pridejo v mikrofoni, v posebne električne, ki delujejo na svetlobo. Ti električni tresljaji narišejo na ozkem pasu normalnega 35 milimetrov širokega filma znotraj perforacije (zobcev, po katerih film v aparatu enakomerno teče) svetlejše in temnejše odtenke barv, ki so med črno, sivo in belo. Če ta proces natančneje pogledamo, opazimo, da je zgrajen na isti osnovi kakor gramofonske plošče, kjer imamo globoke in plitve žlebove. Čim globlji je žleb pri gramofonski plošči, tem močnejši je glas. Podobno je pri svetlobnem glasu. Čim temnejši je ozki pas, tem močnejši je glas. Pri tem transversalnem načinu povzročijo električni valovi, ki pri-

dejo iz mikrofona, razlike v svetlobi s pomočjo svetlobnega traka, ki pada skozi ozko odprtino na filmski trak in ga bolj ali manj potemni. Pri podobnem belo-črnem postopku pa padejo električni valovi na zrcalo, ki vrže na filmski negativ več ali manj svetlobe. Razlika je v tem, da smo imeli prej same pravokotnike raznih odtenkov med črno, sivo in belo barvo,

zdaj pa so ti posamezni pravokotniki razdeljeni v dva dela, črni in beli. Če je več črnega, je glas močan, če je več belega, je šibak.

Pri obeh teh načinih smo glas fotografirali na negativ. Vendar pa se to ne vrši obenem s fotografiranjem slike. Glas in slika združijo šele pri kopiranju filma. Zanimivo je, da mora biti na pozitivu glas za 36,2 cm pred ustrezajočo sliko, to je za 19 slik pred njo. Zakaj? Zato, ker sta glasovni in in slikovni projektor v aparatu za predvajanje ločena in ker uho glas ka-

sneje sprejme kakor oko svetlobo. Pot slike do gledalca je krajša, kakor pot glasu do ušesa.

Pri drugem načinu (Nadelton) se poslužujejo za označenje glasu gramofonske plošče. V tem primeru pa nista glas in slika na pozitivu, ampak ločena.

Positivni film se loči od nekdanjega nemega le po tem, da ima ob strani označeno, katero ploščo je treba vključiti. Plošče so podobne onim, ki jih uporabljamo pri navadnih gramofonskih aparatih, le da se zavrtje samo 55 krat v minuti, med tem, ko se navadne 78 krat. Tudi široke so po 40 centimetrov in ne 25–35 cm. Ena plošča zadošča za 500 metrov filma.

Zdaj pa si oglejmo še to, kako se filmi predvajajo. Najprej filmi, kjer je glas svetlobno fotografiran. V glasovnem projektorju meče žarnica skozi ozko odprtino svetlobni žarek na pas, kjer je glas fotografiran in skozenj na foto-električno celico, katere prevodnost za elektriko se z menjačo se svetlobo menja. Tako se izpremene svetlobni tresljaji v električne, ki jih žica prenese v zvočnike za platnom. Med to celico in zvočnikom imamo še posebno pripravo, ki glas regulira z ojačenjem ali oslavljenjem. Da niso glasovi previsoki ali prenizki, kar bi bil naraven pojav, če bi se film vrtel prehitro ali prepočasi, je mednarodna navada, da se predvaja vsako sekundo 24 slik. To morajo seveda upoštevati že pri delu v ateljejih.

Med tem ko sta glas in slika pri svetlobnem filmu združena, se uravnava predvajanje s pomočjo gramofonskih plošč po znakih na filmskem pozitivu. Tu mora filmski operater posebno paziti, da spusti zvočnico z iglo na ploščo ob pravem času. Če napravi to prezgodaj ali prepozno, se slika in govor ne bosta ujemala, kar je posebno pri dvogovorih zelo mučno, ker glas ni v skladu z gibom ustnic. Če pa je operater pazil, se to seveda ne bo zgodilo. Poseben vzvod uravnava film in ploščo tako, da enakomerno tečeta. Tudi pri tem načinu prenese elektrika glas v zvočnik, kjer se primerno ojači.

Marlena Dietrich

se je sprla s Paramountom

Iz Amerike prihajajo vesti, da je Paramount odpovedal pogodbo Marleni Dietrichovi in Josefu Sternbergu.

Vzrok je v tem, da Paramount ni hotel sprejeti Sternbergovega prihodnjega filma „Plava Venera“ v obliki kakor si ga je zamislil Sternberg. Dietrich

chova pa je izjavila, da v filmu ne bo igrala, če ga ne bo režiral Sternberg.

Pravijo, da Paramount že lani ni bil zadovoljen z umetnico, ker „Maroko“ baje ni doživel tistega uspeha, kakor so ga pričakovali. Potem bi bil ta spor razumljiv.

Paramountov igralec Gary Cooper, partner Marlene Dietrich v „Maroku“

Kap zaradi možganskega krvavenja

Pri ljudeh, ki trpe na poapnenju žil ali na povečanju krvnega pritiska, rada počni žilica v možganih. To imenujemo potem kap. Dostikrat se začne krvavenje v možganih brez prejšnjih pojavov, navadno pa se bolnik že nekaj dni prej slabo počuti in toži, da ga glava boli. Pri starih je poapnenje žil nekaj normalnega, vendar pa se pripeti časih tudi pri mladih ljudeh, ki dosti pijejo in pri onih, ki so preboleli šifilido. Visok krvni pritisk dobimo pri ljudeh, ki bolehalo na ledvicah in pri onih, ki morajo dostikrat vdihavati strupene svinčene pare. Če počni žilica v možganih in se kri razlije, povzroči takojšnjo ohromitev. Kateri udje ohrome, je odvisno od tega, v kateri del možganov se je kri razlila. Ohromitev se pokaže v tem, da ne moremo dvigniti veke, ali pa, da se ustnice zategnejo in so kakor mrtve. Bolnik težko požira in dostikrat ne more govoriti. Rok in nog ne more premikati in vise od njega ka-

kor bi bile mrtve. Navadno je ohromitev le enostranska, časih pa se omeji na levo roko in desno nogo ali pa narobe. Dostikrat bolnik težko izloča seč in blato. Kadar ga kap zadene, pade bolnik v nezavest in se čisto več ne prebudi. Bolnik se sicer časih popravi in ohromitve prenehajo, vendar pa navadno ne popolnoma.

Da preprečimo poapnenje žil in visoki krvni pritisk, se moramo ogibati vsega, kar ju povzroči in pospešuje. Če pa nas je že napadlo, ne smemo več naporno delati, ne telesno ne duševno. Po kapi je potreben popoln mir, ležanje, ledeni obkladki in pomirjevalno sredstvo. Ko se bolezen malo izboljša, jo je treba zdraviti s kopelmi in elektriziranjem. Dostikrat sledi prvi kapi čez nekaj časa še druga.

KOSTNA TUBERKULOZA

Kostna tuberkuloza je bolezen, ki se najrajši loti mladih ljudi in le red-

kokdaj obole na njej tudi starejši. Kostna jetika ali kostni volk se začne najrajši razvijati na otrokovih prstih. Obole pa tudi druge kosti na roki. Najprej opazimo bolečine in zateklino na ranjenih mestih, potem se koža predre in izlije gnoj. Dostikrat obole hrbtenična vretenca. Če zdrobljeno vretenca pritisne na mozeg, lahko nastanejo ohromitve.

Ali imamo katera sredstva za tuberkulozo?

Tuberkulozo najbolje zdravimo s pravilno hrano in svežim zrakom. Obolela kost mora ležati pri miru, na naravnem ali umetnem solncu. Solnce je sploh najboljši zdravnik. Tudi rentgenski žarki pomagajo. Dostikrat so potrebne majhne operacije, kakor prerezanje bule, izpraskanje obolele kosti in vbrizganje jodoformove raztopine. Bolezen izboljša tudi vbrizganje tuberkulina. Najbolj pa — kakor smo že rekli — pomaga solnce. Zato so začeli moderni zdravniki zidati zdravilišča, kjer bolniki lahko ostanejo ves dan na solncu, bodisi v bližini morja ali pa v gorah. Oni, ki si tega ne morejo privoščiti, se zdravijo z umetnim višinskim solncem.

Poceni malica za goste

Gostoljubnost, ki ni draga

Stara navada je že, da v nedeljo vabimo prijatelje na malico. V današnjih hudih časih sicer to lepo navado pozablamo, ali pa se morajo naši gostje zadovoljiti le s kavo, žemljicami ali maslenim kruhom. Ob posebnih prilikah pa mora gospodinja dati kaj boljšega. In to „boljše“ je treba napraviti tako, da preveč ne stane.

Zato prinašamo danes nekaj receptov:

Poceni kolač

Potrebščine: 14 dek moke, 14 dek surovega masla ali dobre margarine, 14 dek sladkorja, dve celi jajci, vanilijev sladkor, pet dek mandljev.

Priprava: Surovo maslo (margarino), sladkor in jajca pol ure mešaj. Potem primešaj še moko in vanilijev sladkor in stresi v namaščen pekač za torto ter peci četrť ure v ne prevroči pečici.

Ta kolač te stane okoli deset dinarjev.

Rozinov šartelj

Potrebščine: 7 dek dobre margarine ali surovega masla, dve celi jajci, skodelica mleka, 40 dek moke, pet dek rozin, dve dek kvasa, kavna žlička sesekljanih citronovih olupkov, kavna žlička ruma, vanilijev sladkor.

Priprava: Surovo maslo (margarino), jajca in sladkor zmešaj in raztepi. Potem dodaj mleko, sesekljane citronove olupke, moko, rozine in kvas, ki je že vzkipeł. Mešanica mora že gosto teči, potem jo zlijemo v dobro namaščen model. V modlu naj še dve uri rase, nato pa damo šartelj v neprevročo pečico, kjer naj se peče tri četrť ure. Ko se ohladi, ga stresiš iz modla in potreseš s sladkorjem.

Stati ne sme niti deset dinarjev.

Češki mandljevi zvitek

Potrebščine: Pol kile moke, 10 dek surovega masla, 4 deke slad-

korja, četrť litra mleka, kavna žlička sesekljanih citronovih olupkov, dve dek kvasa, pet dek sladkorjeve sipe, šest dek mandljev in ščepec soli.

Priprava: Surovo maslo, sladkor, moko, mleko, sesekljane olupke, noževo konico soli in kipeči kvas zamesi v trdo testo, ki mora vziti. Nato razreži testo na tri enake dele in na deski za rezance spleti iz njega kito. Oba konca kite zapleti, da nastane kolobar. Pomaži kolobar s stepenim jajcem, potem pa potresi s sladkorjem in olupljenimi sesekljanimi mandlji. Peci ga eno uro v vroči pečici.

Stal te bo okoli enajst dinarjev.

Lešnikova slaščica

Potrebščine: Pet beljakov, 14 dek sladkorja, 14 lešnikov, veliko žlico žemljevih drobtin. Za glazuro 5 dek sladkorja, veliko žlico mezge, beljak in pol zavitka vanilijevega sladkorja.

Priprava: Stepi beljake v trd sneg, oprezno primešaj sladkor, ribane lešnike in drobtinice, stresi v namaščen model in peci pri zmerni vročini. Ko je pečeno, pomaži z mezgo in prevleci z glazuro, ki si jo dobila tako, da si zmešala beljak, sladkor in vanilijev sladkor.

Stane te največ osem dinarjev.

Janežev in vanilijev suhor

Potrebščine: 14 dkg sladkorja, 4 rumenjaki, 1/2 zavojčka Dr. Oetker-jevega vanilijevga sladkorja, 16 dkg moke, 1/2 zavojčka Dr. Oetker-jevega pecilnega praška, sneg.

Priprava: Pomešaj dobro sladkor z rumenjaki, dodaj nato vanilinov sladkor, sneg iz 4 beljakov in končno s pecilnim praškom dobro pomešano moko; to zmes peci v banici podobnem modlu in jo po ohlajenju zreži v rezine, ktere na obeh straneh lepo rumeno opeci. Ako hočeš imeti janežev suhor,

delaj enako, samo dodaj še 2 dkg janeža.

AKO SE NE VEŠ

Stara k o k o š postane mehka, če jo pomažeš s surovim maslom in tako naprej skuhaš. Le pri prav posebno starih tudi to ne bo pomagalo.

Ako lasje niso v redu

Izpadanje

Z rožmarinovim čajem lase operi in zaveži glavo čez noč z mehko, toplo cunjjo. Drugo jutro jih masiraj z brezovo vodo.

Ali pa: Zlij na 1 del ricinovega olja 9 delov ruma v steklenico, da bo polna. Pred uporabo steklenico dobro pretresi. Lase temeljito umij, na pol posuši in masiraj lasišče z zmesjo ricinovega olja in ruma. To masiranje ponavljaj dva dni. Četrť dan glavo spet umij in masiraj; dva dni nato le masiraj. — To izvrstno sredstvo je pa priporočljivo le za temne lase, ker svetli potemne.

Prhljaj

Lasišče redno masiraj s kafrovim špiritom ali pa z enodstotnim resorcinovim alkoholom.

Proti potemnenju

Svetle lase umivaj v vroči boraksovi vodi in jih suši čez le moreš na solne. V skodelico zlij čajno žličko vodikovega superoksida in devet žličk vode, pomoči v skodelico mehko ščetko in moči z njo lase tako, da bodo enakomerno vležani. Lasje naj se spet posuše na solne. Nikdar pa se ne smeš z vodikovim superoksidom ma-

Volovskega jezika je dovolj za sedem do osem ljudi. Če pa serviraš razen njega še kakšno prikuho, ga bo dovolj tudi za deset do dvanajst oseb.

Mastne madeže na lesenih tleh odstraniš, če zliješ nanje zmes žgane magnezije in bencina, ki jo čez dve ali tri ure postrgaš.

sirati, ker postanejo sicer lasje krhki in prezgodaj osive.

Proti posivenju

Neškodljivo barvilo je h e n a, ker obenem pospešuje tudi rast, toda delo z njo je zelo komplicirano in se nanj razumejo le brivci.

Proti suhim lasem brez leska

Vsak drugi dan masiraj lasišče z najboljšim oljnim oljem. Lahko si pa napraviš tudi sama posebno vodo za lase. Napolni steklenico do tretj četrtin z 90% alkoholom, prilij ricinovega olja in zaradi boljšega vonja malo perujskega balzama in kolonjske vode. Mešanico dobro pretresi in si je vsak dan malo nabrizgaj z razpršilcem v lase.

Proti premastnim lasem

Z otiračo si dobro otri glavo. Otirača (frotirka) pobere iz las mast, prah in umazanijo. Po uporabi vrzi brisačo v umazano perilo.

Mastne lase perejo tudi z rožmarinovim čajem. Vodi za poznejše izmivanje pa dodajo filtriran limonov sok in malo žlico najčistejše pepelike.

Kupujte domače izdelke jugoslovanske tvornice Dr. A. Oetkerja!

Šartelj!

Zmešaj 12 dkg surovega masla s 3 rumenjaki, dodaj 1 zavoj Dr. Oetkerjeve zmesi za šartelj, 1/4 litra mleka in čvrst sneg 3 beljakov. Testo naj gosto teče z žlice. Peci ga v dobro namaščenem modlu pri srednji vročini.

Dr. OETKERJEVE špecialitete se dobijo v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

Dr. OETKER, MARIBOR.

JULIJ

DNEVNO SVEŽE PRAŽENA: MOTOH KAVA

BUDDHA TEA IMPORT
čajne mešanice so najboljše
Ljubljana, Večna pot 5
Telefon št. 2626
Brzjavlj Timport

Kupon

Sporočam Vam naslov novega naročnika. Obenem Vam je zanj nakazana polletna naročnina 40 Din po poštni položnici na Vaš čekovni račun št. 15.395. Prosim Vas, da mu začnete list takoj pošiljati. Obenem Vas prosim, da mu takoj, ko prejmete nakazano naročnino, priznate njegovo zloženko, meni pa da razen že poslano priznate še eno, kakor ste to obljubili.

Moj naslov:

Ime in priimek
Poklic
Kraj
Zadnja pošta

Novi naročnik:

Ime in priimek
Poklic
Kraj
Zadnja pošta

Posljite ta kupon v odprti kuverti na našo upravo v Ljubljano, Breg 10 in prilepite na kuvertu znamko za 25 par ter napišite „Tiskovina“. To velja samo tedaj, če nič drugega ne napišete kakor oba naslova, drugače je treba kot pismo frankirati z 150 Din.